

Nr. 4

Eesti Spordileht

Eesti Spordileht

Toimetaja Harald Tammer
Väljaandja Eesti Spordi Liit

III. aastakäik.

Neljapäeval, 26. Jaanuaril 1922.

Nr. 4.

Kuulutuste hinnad:	Eesti Spordileht	Tellimishind:
Terve lehekülj 3000 mk.	ilmub igal neljapäeval.	Terve aasta peale . . . 500 mk.
1/2 " 1600 "	Toimetus ja talitus: Tallinn,	1/2 " 275 "
1/4 " 900 "	Pikk tän. 47, tel. 10-02,	1 kuu 50 "
1/8 " 500 "	postkast 70.	Väljamaale poole kallim.
1/16 " 300 "		
Aasta- ja võistluste kuulutused 50% odavamad.		

Naine ja sport.

Saksa spordiõpetaja A. Abrahami järele H. T.

Silmitsedes meie spordiliikumist, näeme, et meil mitmelgi alal naised on esinenud, ja isegi eduga, võistlustel loorberisi lõigates. Naisvõistlusi on peetud ujumises, tornihüpetes, sõudmises, tennis, uisutamises, iluisklemises, kergejõustikus — lühikesemaa jooksus ja hüpetes. Väljamaal on sellega hulga kaugemale jõutud, isegi niisuguse alani, nagu poks. Mõnel alal on naiste tagajärjed paremad isegi meie meeste omist (suusatamine, ujumine), ja nagu kuulda kavatakse edaspidi naiste olümpiamängusid korraldama hakata. Ei ole siis huvituse ta tähele panna, kuidas väljamaal naiste sportimise päälle vaadatakse, kas seda hukka mõistetakse või kiidetakse. Lase me kõneleda üht tuttavamat Saksa sporditegelast, spordiõpetajat Abrahami (Sportblatt Nr. 11 — 1922):

Missugune naine spordib meie päevil? kerkib esimesena meil päevakorra lehe küsimus.

Kui ma ringi vaatan perekondis, seltskonnas, ametikohtis ja sportlises naisilmas, leiab ma määratu vahe nende esitajate vahel. Mitte ainult siis, kui naine ju kuudeviisi on sportinud, vaid ka sel momendil, kui ta alles otsustab spordile anduda. Verevaeseid toaskükitaajaid, surnud väikekodanlistes nõuetes kasvatud tüdrukuid ei lasta vanemate poolt iial

(väljaarvatud vast tennis) sportima. Nii sama näeme harva spordile lähenevat daami, kes kannab aastasadasid kestnud kõdunemise jälgi, mis valgust pelgab. Paljud, kes uudsust, eelarvamiste, puuduliku arusaamise või konkurentsi hirmu pärast põlgavad ja selle tõttu põhimõttelikult ei salli, ei saa kindlasti spordi edustajaks.

Naine, kes spordile andub, toob ühes proportsionaalse, loomuliku keha; ta tunneb, et ta võib näidata ennast spordiliikonnas.

Nende normaal tüdrukute ja naiste kehade läbi selgub meile naiste hinge laad, iseloomu avaldusvormid, mis mitmeski sihis meeste omist ei erine. Kes oleks seda võimalikuks pidanud, et naised, hästigi kasvatatud, isiklikus võistlusspordis endid vaevavad ja treenerida võivad. Tegelikult on see tänapäev olemas.

Ainult tervise pärast need naised igatahes ei spordi. Ja rütmiline võimlemine, ütlevad nad, olla neile mõtetu, tekkinud olemasolu nõuete kohaselt ja viia artistlikkusse. Vaatamata sellele, et noor daam loomulikult muusikalist tunnet, romantilist mõttelendu ja vastavat õrna keha pidi ühes tooma, selle asemel, et mehelminekuni rütmilises võimlemises, ringmänges ja tantses aega mööda

saata. Ka sääl, nende kehaharjutuste juures mängib hügieeniline faktor hoopis kõrvalist osa, sest kunstilised kalduvused näitlemis- ja silmapaistmispüüd õhutavad aua h n u s t rütmilises võimlemiseski. Selles mõttes omab võimleminegi oma rahvuslise tähtsuse, sest ka tema toob inimestele enam selgust oma organide funktsioonidest ja kõrvalproduktina kultuuri ja tervist.

Asetudes ajajärku, mis valitses aastasada tagasi, romantikasse, kus naisnoorsugu vaevalt midagi tööst, veel vähem eluvõitlusest teadis ja tagasihoidlikku kodust elu elas, pidi võistlussport näit. rütmilise võimlemise kõrval toores paistma.

Kui aga arvesse võtta naiste tegevust sõjas ja ülesandeid, mis praegune aeg emadele ja tütardele säeb, kui tahetakse näha, kui vali ja toores on praegu olemasolu võitlus igal pool naistelegi, siis mõistetakse, et võistlussport vähem nai-

se esteetilist ilmet kannab kui otsekohest ajamärki: enesekaitse avaldust.

Kas ei ole see põlvenemisele hädaohtlik, kui kehaliselt nõrk naine kihutatakse olemasolu võitlusse mehe eeskujul, olles neis oludes ka ema, praegu ja kõigi tulevaste põlvedele?

Ainult kehaliselt tugev naine võib meie päivil püsida. Mees on annud temale üheõigluse ja ei ole takistand temale isiklist võitlust olemasolu tarvidusteks. Nüüd peab mees nägema naisest enam kui ärritust oma tundeorganidele, ta peab lubama talle, tema (mehe) hääks, mitte ainult korsette, kleita ja kübaraid, vaid peab näitama teid ja abinõusid, kuidas kehaliselt niivõrd karastuda, et aja survet jõu ja iseteadvusega kannatada. Ja mis meie näeme, loomulikud (normaal) naised tulevad ise sportima. Nende instinkt näitab neile teed. Tervitagem seda!

Kehakasvatus kolme-neljakümne aasta eest ühes tervise normeerimisega.

Dr. Hermann Jürgenson.

(Järg.)

Peatades pääasjalikult antropoloogiliste hindamiste juures senini pikemalt, läheme üle nüüd juba füsioloogiliste hindamismetoodide juure, katsudes näidata, kui raske tihti on siin ära määrata „keskmist tervist“. Ma mainisin juba kord ennem, et füsioloogia ülesanne on keemiliselt kvalitatiivselt ja kvantitatiivselt ära kaaluda, mis tervel inimesel tarvis läheb, mis mitte, mis ta (s. o. inimene) teatava töö juures sööma peab, kui palju seda ehk teist ainet peab terve inimene teatava kaalu jne. juures omama, palju ära andma, jne. jne. Nimetasin ka Voiti toidutaabelt, mis nõuab 70 kilogrammilisel töötajal inimesel 118 grammi munavalget, 56 gr. rasva, 500 gr. jahuaineid (söevesinikke), mineraalsoole, vett, kunas samal ajal Joffa uurimisi Kalifornias nimetasin jalgpalli, mängivate üliõpilaste juures, kus tarvis läks 260 gr. munavalget, 416 rasva, 710 gr. jahuaineid jne., toonitades, et iga sport, võimlemine (mis seega raskem tööst on) oma toidutaabelt füsioloogilisest seisukohast nõuab. Kuid

mitte just füsioloogiliste taabelite väljatöötamine ei tee raskusi, kui see, et me inimese individualiteeti küllalt ei tunne, et anormaaalsusi palju ette tuleb, ilma et meie võiksimme sääljuures igakord haigusse rääkida. Meie võime siinkohal rääkida n. n. füsioloogilisest albuminuriast, glükosuriast jne., kuna iseenesest need nähtused täiesti haiguslised oma loomu poolest on, nagu n. n. orthostaatiline albuminuria ka mõnede juures, kus mõned keemiliselt läbitöötatud ained pikali olles ehk seistes muutuvad, kord munavalget omavad, kord mitte. Prof. Leube poolt esmalt tähelepanud füsioloogiline albuminuria on palju tähelepanu enese päälle tõmmanud, kas meil sel puhul haigusega ehk terviselega tegemist on, kuid siiski pole just midagi positiivset saavutatud, pääle hulga statistilise materjaali, mis selles sihis konstateeritud. Ühte nimetame siin, et üks selge on, et raske töö suurendab igasuguseid haiguslisi nähtusi, nii näituseks albuminuria mõttes professor Grainger-Stevarti jä-

O|ü „ESTO“

Tallinn,

Pikk tän. 47.

soovitab suuski, liuraudu,
tõuke- ja sportkelke ja muid
- talvespordi abinõusid. -

O|ü „ESTO“

rele ühe kolmandiku võrra umbes (albuminuria enne tööd ja pärast tööd tervete sõdurite keskel oli proportsioonis 44:64), et edasi, harjumine tööga vähendab albuminuriat. Laste kohta nimetab prof. Grainer-Stewart, et nendel see proportsioon albuminuria mõttes enne ja pärast tööd 4:60 vastu olevat, et vanade sõdurite pääle haiguslises mõttes sõjamarsimised palju kergemalt mõjuvad, kui noorte nekrutite pääle jne. jne. (v. „Medizina“ 1889). Võiks ühineda Dr. Andrew Macfarlane'ga ses suhtes, kes jalgpallimängijaid uurinud on mainitud seisukohast välja minnes, leidnud nende mängijatel tihti raskeid neerudest pärit olevaid produkte, munavalgeid tihti cylindrisi jne., sääl, kus neid ei tohiks olla, ja tõsiselt küsida, kas viimaks mitte need rasked harjutused, kus juba füsioloogiliselt toitu palju tarvis läheb (v. ülalpool), mitte kõige tõsisemat neeruhaigust viimaks välja ei kutsu, rääkimata veel neist sportlastest, kes sarlakit ja mõnda muud kergesti neeruhaigust väljakutsuvat tõbe lapsepõlves juba läbi teinud?.. Samuti, ütlen juure veel, et väga halvasti ses mõttes peaksid mõjuma ka ujumine jne.,

kus külm vesi ehk väga külm õhk otsekohesesse ühendusse kehaga puutub. Võiks veel nimetada mitmeid muid momente, mis neerude pääle mõju vähemalt kaudsemalt ei jäta avaldamata, kui mäng pasunakooris, kus prof. Grainger-Stewarti järele lastel albuminuria tõusnud 8,3%—20,8%, väsitav füüsiline töö, väsimus, kus albuminurikerite % tõusnud 76,6% päält 88%-ni Dr. Chateaubourgi järele (v. „Vratsh“ 1894. a.) ehk jälle sama arsti uurimised 50 õpilaste kohta, mis näitavad, et vaimline töö (eksamitele valmistamine) ka raskesti neerude pääle võiks mõjuda, kus albuminurikerite % 92 pääle tõusnud, nimelt olnud eksamite ajal 46 õpilasel albuminuria nähtused. Ka glükosuriast jne. tuleks siin rääkida, kuid et ta mitte nii sagedane ei ole, vaikin temast. Edasi. — Soovides tervislikelt inimest normeerida, peaksime ka inimeste professionaalseid haigusi teadma, eriliselt sportlaste kohta arvatud veresoonte ja südame haiguseid. Professor Ferdinand Lagrange arutab omas töös „Kehaliste liigutuste füsioloogia“, küsimust, missugusi harjutusi peaks vanem põlv tegema. Ta tähendab, et vanemale põlvele iseäranis kahjulikud on kiired liigutused, jooks. Nagu teada, arvab prof. Lagrange, algab inimestel soonte lubjastamine umbes 35 aasta ümber. Kuna nooruses sooned painduvad olid, saavad nad nüüd juba rohkem kobrakaks, lubjanevad, nad ei suuda enam küllalt korralikult töötada. Raskuse punkt langeb nüüd juba tervelt südame pääle ja kui vanemas eas veel palju jooksta jne., võib kergesti surm tagajärjeks olla. On ju teada ratsutajatel, kui pea kiirsõitudel osavõtjad hobused „vananevad“, nende sooned saavad niivõrd rikutud, et pea nad ei kõlbagi jooksideks. Tunniis on kurjeerid, kes suuri maid jooksevad. Need vananevad varsti, ja kui ka üle 35—40 aasta veel jooksevad, siis saavad nad varsti juba südame haiguse, mille kätte surevad. On teada samuti uurimistest, katsetest, et noorus, kes jooksus ja kiirkäimises vanemat põlve alati võib võita, pikemate maade käimise juures sõjapäivil varsti väsib ja kõlbmataks saab. Prof. Lagrange soovitab vanemale põlvele enese tervise parandamiseks just rahulikku kõndimist, tasast liikumist värkses õhus. Üldse tuleks igal pool katsuda tervislist printsiipi läbi viia:

Tuleks füsioloogilisest seisukohast hinnates inimeses vaadelda, kui ainetevahetuse elundid, nii ka eraldi kopsude tegevust ja ergukava, kui meeoleolu ja üldist korraldajat meie elus.

Huvitavat materjaali meeoleolu tähtsusest pakkusin prof. Jarotsky ja teiste järele „Eesti Spordilehe“ Jõulunumbris 1921, et aga minu arvates, sport—mängule peab eesõigust andma võimlemise ees, selleks toon analoogilise protokollid „Moskva hygieena seltsi“ koosolekust 24. okt. 1892, tuntud hygieena-professori Eri smanni juhatusel. Nagu protokollist (v. „Vratsh“ 1893. a.) näha, on kõige suuremat huvi koosolevate tervishoiuarstidele pakkunud referaadid „füüsilistest harjutustest koolides“, millega esinesid neli arsti: Dr. Dr. E. Pokrovsky, H. Sack, H. Tsabel ja V. Nestorov. Sel korral olnud koolis tarvitusel Saksa võimlemine (võimlemine aparatuuril, rekk, parred jne.) ja Rootsi võimlemine (vabad harjutused). Toonitati selkorral mitmeti füüsilise kasvatuses tähtsust ja peatati selle probleemi läbiviimise juures koolis pikemalt. Küsimust: kas võivad füüsilised harjutused saada vastuabinõuks kooliõpilaste väsimustundele? Otsustati nii, et võivad olla, ainult tarvis on vastavat korraldust arstide juhatusel. Toonitati, et sel ajal, s. o. Rootsi ja Saksa võimlemisega sunnitakse nii kui nii närviliselt väsinuid lapsi tegema vastavaid, tarvilikku harjutusi, mis sugugi õpilast ei huvita iseenesest; puhkust ergukavale ei anta. Need liigutused, pääasjalikult kätega võivad varsti välja kutsuda väsimust lihastes, tihti mitte suu-

rendades vereringjooksu ega kopsude ventilatsiooni veel kinnises ruumis!.. Rohkem vastavad harjutused tervisele oleks k o s u t a v m ä n g i s e ä r a n i s v ä r s k e s õ h u s. „Meil on väsinud keha“, loeme protokollist, „kõige esmalt seepärast on sel kehal tarvis puhkust, — seepärast peab kõige päält andma kehale v a b a d u s t — muidugi teatava kontrolli all“. Selle läbi, s. o. mängu läbi suureneb kopsude ventilatsioon, vereringjooks ühes mõnususe tundega ja ilma sundimiseta, kusjuures t a h t e j õ u d võib valitseda harjutuse üle. Ka kasvatab mäng psükoogiliselt ja pedagoogiliselt, arendades omavahelist sõprust, kohusetunnet jne.

Kokkuvõttes lõpuks kõike eelöeldud näeme, et spordi ja füüsilise kasvatuses probleemi lahendamine iseenesest mitte sugugi noor ei ole, et juba rohkem kui 30 aastat tagasi „Die deutsche Turnerschaft'il“ 1,89% kõige Saksamaa rahvast oli, et juba ammust ajast tervishoidlased (arstid) selle küsimuse kallal pead murdnud jne. Me nägime, kui raske ka tihti rääkida on „keskmisest tervest“ inimesest ja missugused laiad perspektiivid avaneksid meil, kui oma rahvale tervet sporti, kasulikku võimlemist ja kehal. tööd võiksime pakkuda.

Vahest uued arstid, keda Tartu ülikool praegu alaliselt välja laseb, kui ka riigimeeste arusaamine kord füüsilise kasvatuses tähtsusest, lubavad meid varsti sammuda Rootsi ja teiste kultuurriikide järele ses suhtes, et suuta oma sporti jne. kord juhtida teadusliselt normeeritud, õigetele radadele.

Tartu. Dr. Hermann Jürgenson.

Ääremärkused.

„Tarapita“ I. palgelehe deviisis kuulutasid Eesti paremad kirjanikud muu seas sõjakäiku ka kehakultuuri harrastamise vastu. Ehk küll asja osalt vananenuks võib lugeda kui fakti, näeb aga tegelikult elus üksikuid vastuhelke, mis osalt sellega kokkukõlasse lasevad viia. Sellepärast need read.

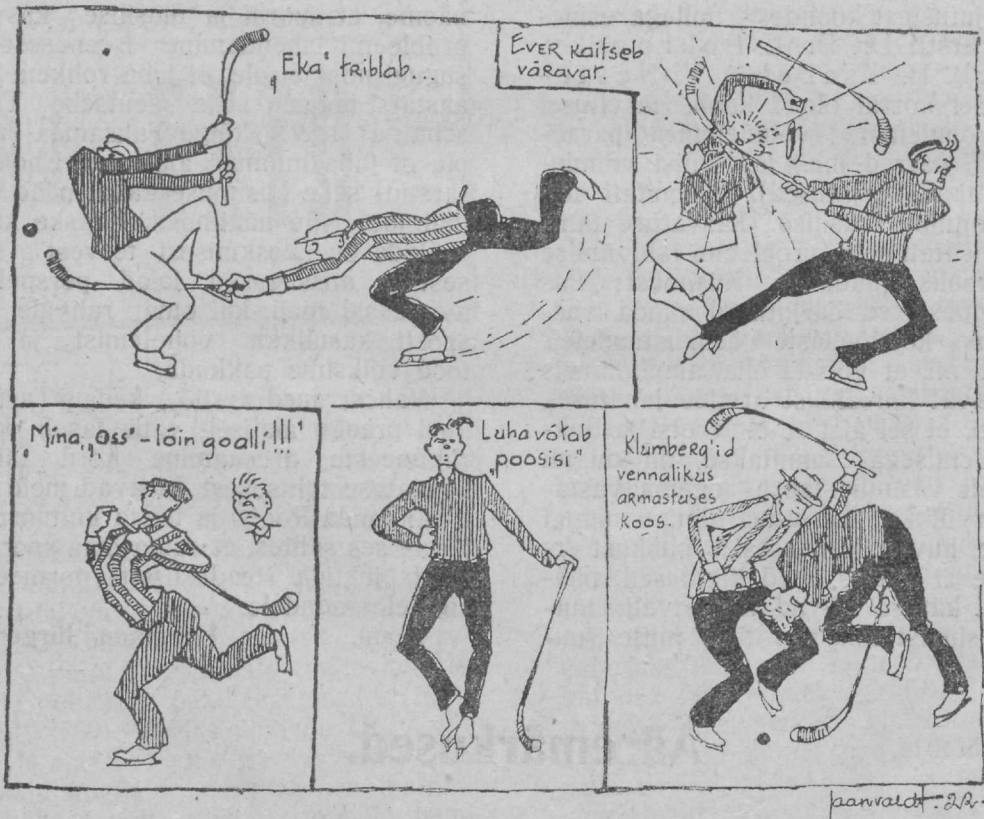
Kirjanikkude sõjahüüd käis kõige selle vastu, mis ühiskonnas viletsat, väiklast ning vaimusurmavat. Kahju peab tundma ainult, et nende mõistmises ka kehakultuur sarnases negatiivses tähen-

duses avaldus, niipalju kui ka lugupidamist võita võib üleüldine, peab ütleva, mitte niipalju esteetiline kui vast eetilise üleshüüde sihtus. Kui ka endid mitte otsekohe täielisteks kaasmõtlejateks ei taha pakkuda, peab ikkagi siinkohal tunnistama, et sport ja kehaarendamine tegelikult samu üldiseid sihte taotlevad, vast päale kõige ainult selle vahega, et nad mitte niisugusel kitsal vaatekohal ei seisnud kirjanduse suhtes, nagu see nende kohta end avaldas. Seepärast võiks meie kodusele kunstile julgelt etteheidet teha, et ta kitsarinnaline, päälis-

kaudne, seega siis ülekohtune on olnud käesolevas küsimuses. See oli isegi üllatus.

Mitte igalpool pole see nii. Ilmakirjanduse väljakostvatest nimedest on nii mõnigi spordiga vahekordades, muidugi mitte äärmiselt põhjalikus vahekorras, sest niisuguseid äärmisi on spordis ainult üksikuid, ilma mingi hädaohuta üleüldisele oludekorrale. Kirjanduslistest nimedest tarvitseb tähendada niisuguseid, nagu: Maeterlinck, Maupassant, Jack London, Edschmid, isegi Tolstoi võiks sellest küljest tähendatud saada, j. n. e., ühesõnaga — palju energilisi, hakkajaid,

ühtlasi peetakse parematekski. Ja just vaimupimeduse poole viiv pole ta isegi neile kaugeltki ning kunagi mitte ja ei saagi seda olla, sest oma lõpulis ole-muses pole sport ikkagi mitte negatiivne nähtus. Nähtavasti ei tunne meie kirjanikud spordi olemust vähematki ning ei tunne ka sportlase üleüldist hingelist tapinda. Ei tarvitse teda sugugi oletada mingisuguse tuima ning pimedada rammutiübina, nagu mingi, Tassa kirjeldatud Härginimesena, täielisena vastupidisusena vaimukultuurile. Sest nii umbes paistis üleskutses arusaamine sellest.

Silmapaistvamad tüübid tänavusest jääpallist.

tihtipäale just elujaatajaid mehi, päälegi et nende sport oli just üldulatuslistes piirides. Spordi ülesanne pole sugugi mitte ainult kitsas rekordiline, vaid ka üldrahvusline, ja niisugusena ei ole ta jälle mitte otsekohe rekordiline. Rekordiline on ta alati ning igalpool olnud ainult üksikutele, sellekohaste omadustega eriti varustatuile entusiastidele, nagu niisuguseid on olemas igal muulgi alal, kus neid

Päälegi kardeti eriti noorsoo pärast, kelles viimasel ajal iseäranis suurt huvi on märgata kehakultuuri poole, teades, et alati noorus see element on olnud, kes neid kõige enam austab, kartes seda kaotada. Nüüd näemegi mõndasuguseid märke. 4-dal koolinoorsoo kongressil avaldas noorsoojuhtide enamus antipaatiat kehakultuurilisele arenemisele ühes tema edasiviivamas, vaimukarastavas, noor-

Rätsepa tarvituste kauplus

S. S. ORLOFF,

S, Karja tän. 10, Tallinnas,

soovitab spordimeestele omast ladust:

hääd inglise ülikonna-, fraki-,
smokingi- ja voodririidet, kui ka
kõiksugu muid rätsepa tarvitusi

soole kõige kohasemas sportlises alas : skoutingus; ühtlasi ka „Noorseppade“ liikumisele. Kes sportlise kirjandusega tuttavad on, need teavad, et just noored spordis kõige vähem rekordilisele spordile kohased on, ning et nende sellekohane arenemine üldisematest reeglitest juhitav. Skouting, oma paremal kujul, võtab just seda arvele ning annab ühtlasi ka eetilise aluse tulevasele inimesele. Miks seda nimetada sõjaväeliseks kivitumiseks? See on suurim eksitus ning teadmatus. Kas ei märgata siis, et just see hädaoht kõige vähem skoutingus avaldunud on. Noored skoudid ilmutavad tegelikult otse vastupidiseid voorusi: tusedust ning iseteadvust, ühtlasi ka ühismeelt ning palju enam vaimukust, kui mõnelgi kõverakskujuneval koolipoisil seda silma paistaks. Skouting on vabatahtlik. Ja maksvaks jääb just tema puhul see lause: vabatahtlik alistumine on kõigeküpsema, suurtsugusema vabaduse tunnuseks. Alistumine sellele, mida õigeks peetakse. Skouting ei lagune seesmiselt, vaid areneb ja kasvab, Jumal tänu, sest temal on õige alus. Ainult üksikute noorsoopoliitike mõtteavaldused ei tunnista siin midagi sügavamalt, kui vast ainult kaasakistust eelpool toodud järelkaalumatuks hüüdsõnadele skoutingu ning kehakultuuri vastu. Parem oleks olnud osalisi vigu otsida, mis ju võimalikud on, ning nende parandamiseks teid leida, mitte aga põhjusemõttelisele eitamisele asuda, inspireeritud kahtlastest allikatest.

Spordist tegelik osavõtt ei kahanda kunagi huvi teaduste ning kunstide vastu vaid tõstabki veel enam sedasugust huvi, hoides inimest erksana. Muidugi, kui sedasugust huvi mõne üksiku

inimese juures üleüldse olemas ei ole eeltingimustes, ei avaldu ta ka spordi abil, kuid inimesi on igal alal mitmesuguseid. Eriti spordihuviliste seas on teadustele ning eriti kunstidele kajastuvate protsent kindlasti suurem, kui muudes kihtides. Seda võib julgesti ütelda. Meie noorsoole aga toob sport iseäranis suurt kasu, ta hoiab vast ülemäärase kirjanduslikult diletteerimise eest. Seda vast küll. Igatahes oleks kurvem, kui meie noorsugu tervena luuletaks, kui ta sporti teeb, kuna selle viimase varal tema huvi niihästi kirjanduse kui ka kõige väärilise vastu elav hoidub.

Ühes asjas tuleb muidugi nõus olla: liig suur ühekülgne harrastus on igalpool kardetav. Kui seda nii mõista tahetakse, et terve rahvas oma ülesandes näeks rekordimeesteks saada, siis oleks see aga üleiligne kartus. Seda ei taha kaugeltki mitte kõik spordihuvilised, vaid ainult võimelisemad. Üleüldine peaks olema

V. Ternesini karrikatuur.

Iluisklemise ilu ja graatsia avatlev kehastus.

aga lihtne huvi ning sport kehale, seeläbi ka vaimule (sest need on tihedamalt seotud, kui vahest arvatakse) tarvisminevas ulatuses. Lihtne huvi ning osavõtt spordist viiks tervet rahvast igakülgsele edasi ja viiks edasi ühtlasi kõikide väärtuslike aladega ka meie kunstisid ühes nende edustajatega.

Nii on see.

Sportlane.

J ä ä p a l l .

(Järg.)

K. Malten.

Taktika.

Kaitsjate mäng

on raske tehnika ja otsustavuse näitus, ja ei leidu niisuguseid kaitsjaid üleüldse, kes vahel ei eksiks. Mängu kiirus, palli väiksus ja jää mitmesugune olukord on selles pääsüüdlased. Annan siin kaitsjatele mõned üldised näpunäited.

Jääd mööda tulevat palli tagasilüües, tuleb palli tulekul tähelepanu pöörata üldise mängu ja välja seisukorra päale, ja lüües — palli päale, et pallile antud sihi kõrvalekaldumisest, mõne konaruse vastu põrgates, hoiduda ja oma mehe kätte toimetada. Hää abinõu, et möödalöömist ära hoida, on palli, kui aeg ja seisukoht lubavad, ennem jalaga kinni pidada. Väga tähtsat osa kaitsemängus etendab kaitsjate kokkumäng, ülesannete jaotus ja palli üleandmine teisele kaaskaitsjale, kes enam vabamas olukorras, edasiandmiseks ajajaile.

Õhust tulevat palli on kõige parem õhust tagasi saata, sest et tema kinnipidamisel käega ehk millegi muuga, varitseval vastasel teda kerge on omandada ja väravasse toimetada. Õhulöögid aga nõuavad suurt vilumust. Kui aeg ja olukord lubavad, tuleb kinnipidamist siiski soovitada, sest möödalüües jõuavad vastasajajad pallile rutem järele kui möödalööja, kes ennem ümberpöörma peab.

Mängu edu nõuab ka kokkumängu poolkaitsjatega ja täielikku arusaamist nende tegevusest. Näit. peavad äärmised poolkaitsjad hoolt vastaste äärmiste ajajate, kaitsjad sisemiste ja keskpoolkaitsja keskajaja eest. Juhusel, kui näit. äärmine vastasajaja äärmisest poolkaitsjast kuidagi mööda on pääsenud ja kaitsja on sunnitud temale vastu ruttama, on keskpoolkaitsja kohus kaitsja seisukohta võtta, et mitte tühja kohta värava alla jätta.

Õige seisukoha võtmine päaletungivate vastaste vastu on kaitsjatel väga

tähtis, kuid ühtlasi ka väga raske selle kiiruse juures, millega olukord olukorrale järgneb. Seisukoha võtmisest siin rääkima hakata, viiks pikale ja on võimata, — see oskus omandatakse kogemustega, instinkti kaasabil.

Palli äravõtmisel vastastelt tarvita-
vad meie kaitsjad valetaktikat, jooksevad ajajatele kaugele vastu ja tagajärg on, et need kaitsjaid alati petavad, ise rahulikult edasi rutates. Palli äravõtma minnes tuleb tähelepanna, et vastastele mitte otsekohe vastu ei mindaks, vaid küljepäält, välja sisepoolt (värava all

Sportimiseks tarvisminevad

jalanõud

on saadaval

O. Kirusk'i kaupluses,

V. Karja tän. 5, Tallinnas.

on muidugi teisiti). Juhusel, kui palli varem kätte saadud ei ole kui vastane passima hakkab, tuleb liuraudadest ja kepist ühine front moodustada passi sihi vastu, ning õhupassi puhul, keppi instinktiivselt palli kõrguseni tõsta ehk käega püüda.

Vahest on olukord värava all niisugune, et palli ei saa ettepoole toimetada, siis tuleb väike pass väravavahile teha ja ise kehaga vastase edasitungimist takistada. Viivitamist palli käsitlemisega tuleb aga tõsiselt karta.

Mõttetud on sihitud suured hoo-
bid kaitsjatel sel puhul, kui võimalus on palli juhtida. Peetagu meeles, et niisama kergelt kui pall vastasvärava poole lendab, ta säält jälle tagasi tuleb.

(Järgneb.)

Harjumaakonna esivõistlused jääpallis.

A. rühmas võitja V. S. Sport.

B. rühmas võitja E. S. S. Kalev.

Võistlustel A. rühmas oli täielik ülekaal V. S. Sport'i meeskonnal, kes Kalevi oma võitis 5:1 ja Tallinna Tennis ja Hockey klubi 12:2. Mulle näib, et Sporti meeskond võidab oma vastaseid just oma üksmeelsuse ja iseteadvusega, mis iseäranis Kalevis näib puuduvat. Ju mitmendat korda mängus Kaleviga kordub nähtus: mäng algab ühejõuliselt, vahel

on isegi kalevlasted alguses tugevamad, siis aga umbes 20 minuti järel kaotavad nad korruga päa, tehakse lubamatuid eksitusi ja lohakusi, mehed ei pea sugugi enam kohti, jooksevad, summas palli järel — ja pallisid sajab võrku, kunni esimese poolaja lõpuni. Teisel poolajal on mehed jälle kainemad, mängivad erksamalt ja suudetakse kuidagi ainult üks pall neile võrku lüüa. Lõpu poole asuvad nad isegi pääletungimisele ja lähevad värsivate sportlaste väravale kardetavaks.

Harjumaakonna esivõistlused jääpallis.

E. S. S. „Kalevi“ meeskond.

K. Akeli foto.

Harjumaakonna esivõistlused jääpallis.

V. S. „Sport'i“ meeskond.

K. Akeli foto.

Harjumaakonna esivõistlused jääpallis

K. Akeli foto.

Moment võistluse Sport'i ja Kalev'i vahel.

s
t

Klubi on alles noor ja kokkumängimata meeskond, paistavad silma ainult üksikud 2—3 solisti, kuna ülejäänud suurem osa meie 2. klassi peaks kuuluma (sellega ka terve meeskond?).

Sport'i meeskond on, nagu ju öeldud, haruldaselt üksmeelne, mis hääs kokkumängus ja üksteise mõistmises avaldub, mis ka osalt vist sellest tuleb, et kandvam osa meeskonnast jalgpallimängijad

on, kellel mitmekülgsed kogemused.

B. rühmas oli nähtav ülekaal Kalevil, olgugi, et mängu tagajärg (3:0) suur ei olnud.

H. T.

Jääpalli võistlusi on peetud

E. S. S. Kalev — T. Tennis ja Hockey klubi 11:3, Kalev A — Kalev B 4:2 ja E. S. S. Kalev — Tartu Kalev 17:0.

Upsala Sirius — Helsingi koondatud 6:1.

Meie tõstjad.

Voldemar Noormägi

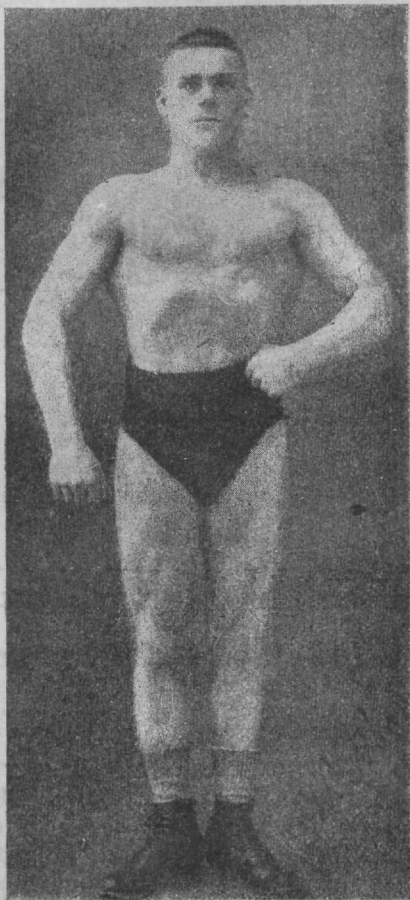
Sündinud Jamburgi maakonnas 10. aug. 1895 a. Kurtumm, ei kuule ega kõnele, sellevastu aga tubli tõstja. Aastal 1921 astus „Kalevi“ seltsi liikmeks, kus talle esimest korda oli juhus õiget tõstmisviisi näha. Arenes imekiirelt. On aasta jooksul 3. võistlustest osa võtnud. „Kalevi“ rahvuslistel võistlustel jäi mees ilma kohata.

Mõni kuu hiljem Tartus näitas aga mis ta võib — võttis kohe 1. koha kergeskaalus, kogusummaga 950 naela. Eesti esivõistlustel jäi 2. koha pääle, Neuland viis esimese koha ära. Kirjutas mulle paaberile suure pika loo, kus oli laialt sele-

tud, kuidas ja mis moodi tema saab tööd tegema, nii et Neuland ärgu mõtelgu enam esimeste kohtade pääle. Lubas ilmameistri võistlustel Neulandi teise koha pääle jätta. Julgest öeldud — aga võib olla. Niisugust tahtejõudu olen mina harva näinud. Harjutustel käib korralikult kui kell, mitte kunagi ei puudu. Keegi tõstjatest ei raiska nii palju kanifooliumi kui meie Volli, alati on tal seda 2—3 naela taskus. On kindel, et tema saab ilma-
meistri võistlustel Eesti au kaitsma kui lövi. Selleks sulle jõudu tubli Volli.

J. Thomson.

Mitmesugust.

Voldemar Noormägi.

Teadaanne.

Käesolevaga teatab Eesti Spordi Liidu
Juhatus, et Asemikkude

korraline peakoosolek

peetakse pühapäeval, 5. veebr. Tallinnas,
Pikk tän. 47, järgmise päevakorraga ära:

- 1) Koosoleku juhataja valimine.
- 2) Läänud aasta tegevuse aruanne.
- 3) Rahaline aruanne.
- 4) Eelarved
- 5) Määrustiku muutmine.
- 6) Valimised põhikirja järgi.
- 7) Jooksvad asjad.

Kui nimetatud ajaks nõuetav arv asemikka kokku ei tule, siis peetakse järgmine koosolek, mis kokkutulnud liikmete arvu peale vaatamata otsusevõimeline on, kahe nädala pärast ära.

10-aastast sportlase tegevuse juubelit

pühitses neil päevil Karl Kõiv. Soovime omalt poolt jubilaarile õnne ja edurikast tulevikku. Loodame ka, et ta halvas mõttes ei võtaks eelmises numbris vestekujul ilmunud elulugu, mis õieti sõbralikult ja häätahtlikult tema vana sõbra poolt oli kirjutud.

„Kalevi“ rahvuslised tõstmis- ja maadlemisvõistlused

lükatakse 18.—19. veebruari pääle etlasi, mis seltsimaja remonteerimisest tingitud.

Harju maakonna meistriks kiiruisutamises

on tulnud Chr. Burmeister (V. S. „Sport“), tagajärjega 51,7; 2.43,9; 9.56,1; 20.10,3 teisele kohale pääsis Jätsa (E. S. S. „Kalevi“), kes aasta jooksul hästi edened on, tagajärjega 55,7; 2.57,7; 10.35,2; 21.26,7 ja kolmandale Rubli (V. S. „Sport“).

A. Klumberg — „professoriks“!

Varssavist on pööratud kirjalikult A. Klumbergi poole, kas ta ei tahaks Poola sõjaväes spordiõpetaja — „spordiprofessori“ kohta vastu võtta. Kirjas on öeldud, et paremat meest kui tema, vist sellele kohale leida ei ole.

Eesti poksitreener A. Harlampiev

sõidab käesoleval nädalal Berliini, kus tal Sportpalastis matsh tuntud Saksa pokseri Kurt Prenzel'iga on, kes hiljuti hollandlasi võitis. Edu puhul on Harlampievil vist matsh ka Saksa kuulsuse Breitensträter'iga.

Carpentier võitnud Cook'i.

13. jaanuaril oli Londonis matsh, mida sportline ilm põnevusega ootanud — Carpentier ja austraalase Cook'i vahel, mis esimese võiduga neljandal roundil lõppes (Knock-out).

Carpentier on sellega jälle varju oma suure võimise päält kõrvaldanud.

Revansh Carpentier — Dempsey?

Kuulujutud on käimas, et lähemal ajal Ameerikas kavatsesavat uut matshi Carpentier ja Dempsey vahel pidada.

300.000 dollarit Dempsey — Vills'i matshiks

on lubanud Kuuba poksiharrastaja Sammy Tolon, tingimisega, et mõlemad tema juures korralikuks 20-roundiliseks võitluseks üks kuu treeneeriks.

Maailma esivõistlusi üksik-sõudmises peetakse käesoleva aasta juunikuul Ameerika Ühisriikides.

Pariisi „Jõulupokaali“ tennis

on võitnud prantslane Brugnon, võites lõpuvõistlusel daanlast Tegneri 6 : 3, 6 : 2, 6 : 1.

Berliinis

sisespordi võitlustel (maneezhis) on jooksnud Richard Rau 60 m. ajaga 6,8 sek.

Naiste ilmarekordid kergejõustikus

on järgmised:

100 yardi M. Lines (Inglismaa) — 11,8 sek.

440 yardi F. King (Ameerika) — 1 m. 06,8 sek.

300 meetr. S. Liebrard (Prantsusmaa) — 46,6 sek.

400 meetr. M. Breard (Prantsusmaa) — 1 m. 06,8 sek.

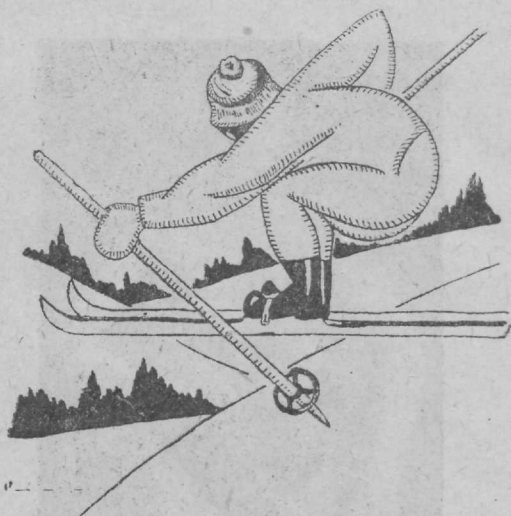
1000 meetr. M. Breard (Prantsusmaa) — 3 m. 20,6 sek.

100 y. tõketega M. C. Morgan (Ameerika) — 15,2 sek. (8 tõket à 0,76).

Kõrgushüpe M. Vilson (Ameerika) — 1.447 m.

Kaugushüpe M. Kiessling (Saksamaa) — 5,54 m.

Kuulitõuge Jackling (Ameerika) — 10,41 m.

V. Ternestini karrikatuur.

Stuusahüpe.

Ketasheide N. Caroll (Ameerika) — 26.694 m.

Odaviske R. Reidel (Ameerika) — 29.391 m.

Jala Chicagost Nev-Jorki.

Ühe Chicago seltsi jõukad sportlased V. B. Martin ja V. G. Sage läksid 40 päevaga jala Chicagost Nev-Jorki. Teel tuli palju ilmamuutusi üle elada, hakates lumest ja vihmavalingutest kuni hirmsate tsükloonideni. Kõige pääle vaatamata lõpetasid julged sportlased teekonna häas tervises. Esimestel päevadel käisid nad keskmiselt 25 miili. Jgal ühel oli kaasas 20-naelaline pakk tagavara sokkide, kingade ja esimese arstlise abi tarbeainetega. Tuhat viiekümne miili pikusel teel kandis kumbki ära 40 paari sokke ja viis paari jalanõusid.

A. Tee—r.